

L'economia valenciana viu la depressió més greu de la història recent. La dependència de la construcció, la pèrdua de vigor industrial, l'asfíxia financera de la Generalitat... escanyen el País Valencià. Els experts aposten per la innovació, el mercat exterior i una nova política regional per eixir d'aquest atzucac.

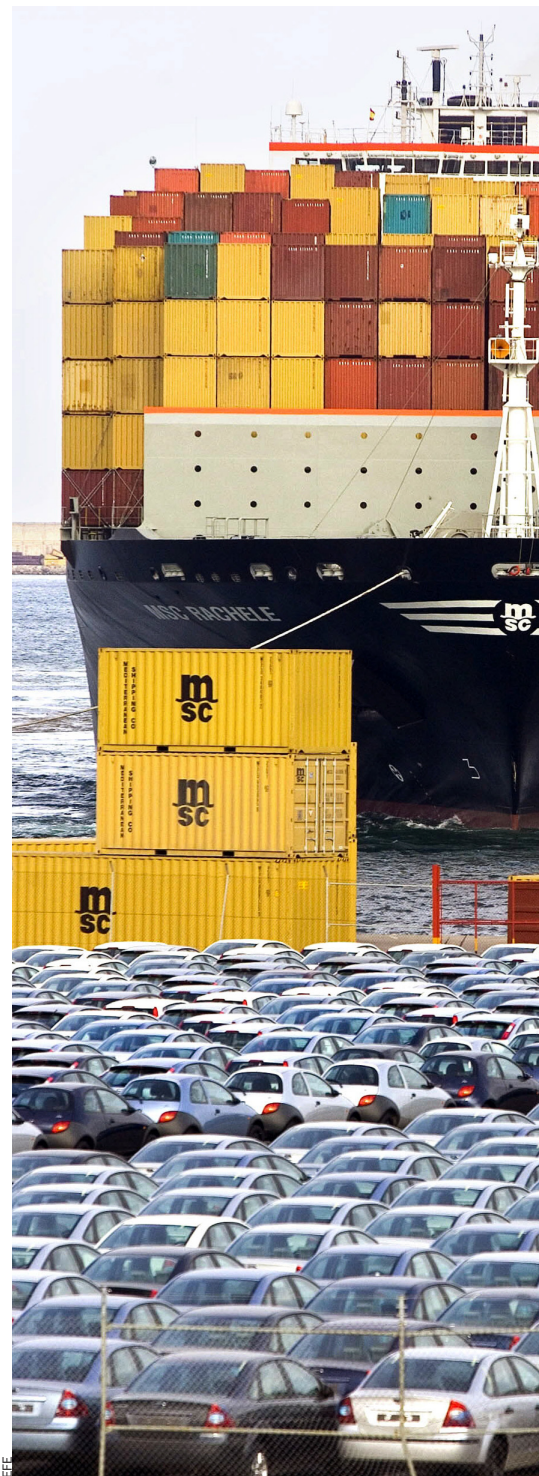
Cures per a un malalt

Segons Alberto Fabra, a finals de 2013 començarà la recuperació econòmica al País Valencià. Ho ha dit el president de la Generalitat a cada ocasió que ha tingut. Tanmateix, les previsions qüestionen l'optimisme de Fabra. Ara fa deu dies, el servei d'estudis del BBVA va presentar les seues previsions de creixement per a aquest any i el vinent. El document confirma que al País Valencià els brots verds encara tardaran a germinar; de fet, eixiran més tard que a qualsevol altra comunitat autònoma. Segons el BBVA, durant 2013 serà el territori on més caurà el producte interior brut (PIB), un 1,8%, enfront de l'1,1% estimat per al conjunt de l'Estat espanyol. L'any pròxim, es registrarà un creixement del 0,7%, el més dèbil de tot l'estat (1,1%). La "terra de promissió" que en el passat van albirar els responsables polítics apareix avui com una entelèquia.

El punt de partida per a l'economia valenciana difícilment podria ser pitjor: una taxa d'atur per sobre del 25%, una renda *per capita* inferior a la mitjana, una economia bolcada en el sector del totxo i un nivell d'endeutament només superat per Catalunya. L'escanyament és tan intens i tan generalitzat que difícilment es poden albirar vies d'escapament. Sobre aquestes portes d'emergència va versar la jornada "País Valencià: hi ha eixida?", organitzada per Economia 21, un col·lectiu d'estudiants de la llicenciatura o el grau d'economia i administració empresarial de la Universitat de València.

Els cinc experts convocats per a l'ocasió van coincidir que, si bé la situació és força complicada, hi ha possibilitats de redreçar la nau. L'aposta per la innovació, una obertura encara més gran al mercat exterior i l'assumpció d'una nova política d'aliances són tres dels eixos que cal explotar.

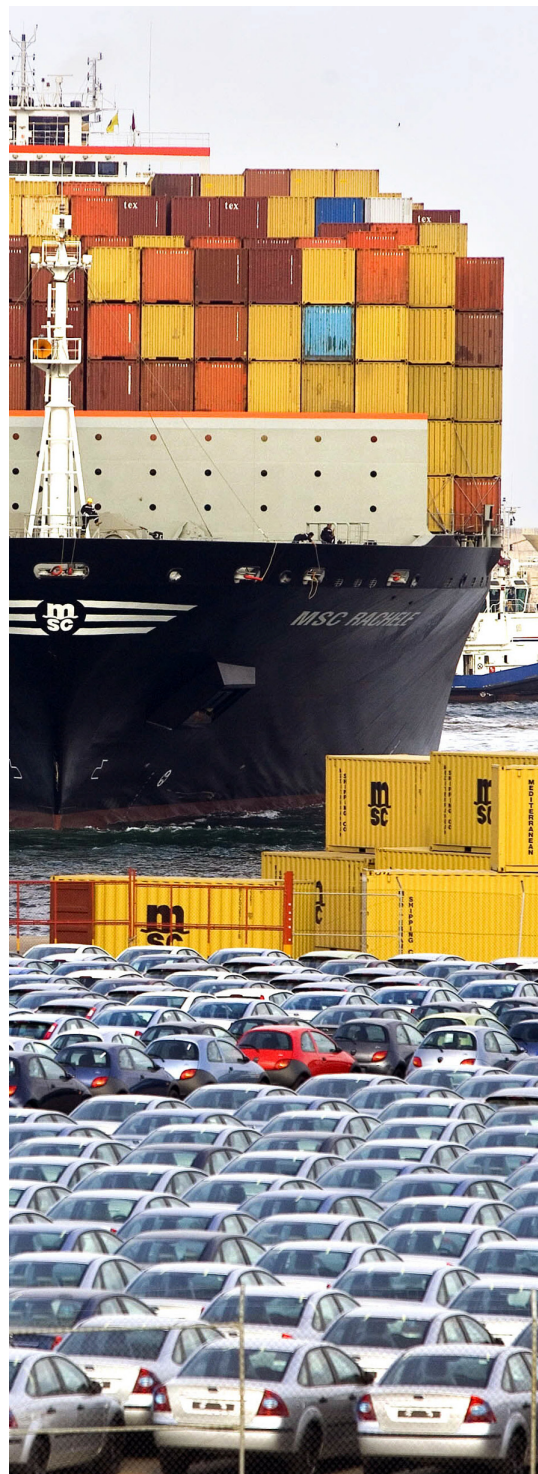
Urgències. La trobada organitzada per Economia 21 va servir per a posar sobre la taula solucions, però també per a dissecar i aprofundir en els mals que afecten l'economia valenciana, d'entre els quals l'asfíxia de la Generalitat, derivada del maltractament financer de Madrid envers València, que n'és un dels principals. "El sector públic ha esdevingut un fre per a l'economia valenciana", va apuntar Vicent Cucarella, investigador de l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques (IVIE). Aquest organisme va publicar l'any passat, per encàrrec de l'Associació Valenciana d'Empresaris, un acuradíssim estudi on es quantifica l'espoli a què ha estat sotmès el País Valencià. Segons aquest informe, el País Valencià rep de fa 25 anys un 10% menys de recursos que la mitjana de les comunitats autònomes. Així, si només en el període de 2002-2009 el País Valencià haguera rebut un finançament *per capita* en la mitjana, els seus ingressos haurien crescut en 7.781 milions d'euros. "El sistema de finançament ens perjudica", va explicar Cucarella, qui va recordar que el País Valencià

Cotxes fabricats a la Ford d'Almussafes espe-

és l'únic territori que, tot i tenir una renda *per capita* inferior a la mitjana (un 11% inferior), aporta més diners que no en rep de Madrid. "És necessari arribar a un consens social i polític per a reclamar allò que ens correspon", va explicar l'investigador de l'IVIE.

Tan urgent com aquesta qüestió és resoldre el problema de la falta de

ren a ser embarcats al port de València.

Andrés García Reche (UV): “Sector tradicional no és sinònim de baixa productivitat”

crèdit per a les empreses, que amenaça d’ofegar encara més els sectors productius. En aquest sentit, la desaparició del sistema financer valencià (CAM, Bancaixa i Banc de València) s’ha deixat notar en la fluïdesa del crèdit, segons les dades que va aportar l’analista financer Rafael Beneyto. En el període 2008-2012, el crèdit s’ha encongit al País Valencià d’un 10,5%. La mitjana en el conjunt de l’estat fou del 5,7%. “Disposar de crèdit és essencial perquè l’economia productiva funcione –va explicar Beneyto–. Ara per ara, els empresaris i els emprenedors han d’explicar els seus projectes d’inversió a Madrid i Barcelona i això provoca problemes per a entendre la idiosincràsia del teixit empresarial valencià.”

El tercer gran problema és el relacionat amb la pèrdua de vigor industrial. La dimensió majoritàriament petita o mitjana del teixit empresarial i l’absència d’una política industrial potent i decidida impulsada des de l’esfera pública ha provocat la pèrdua de teixit industrial al País Valencià. Només en el període 2007-2012, s’han perdut 35 punts en l’índex de producció industrial. “Hem malmès 15 anys mentre ens dedicàvem als PAIs”, es va lamentar Andrés García Reche, professor d’economia de la Universitat de València i conseller d’Indústria de 1987 a 1993. Segons aquest expert, la clau per a recuperar la indústria rau a introduir la “innovació organitzativa”, és a dir, una innovació que té a veure amb la qualitat del producte, però també amb la cadena de fabricació, l’organització de l’empresa, la distribució... Per a il·lustrar-ho, García Reche va aportar unes dades sobre productivitat. Així, la productivitat d’un treballador del sector del moble és de 30.100 euros i la d’un treballador del tèxtil i confecció és de 25.400 euros. En canvi la productivitat d’un treballador d’Inditex és de 42.800 euros. L’exemple de la multinacional gallega posa de manifest, segons García Reche, que “pertànyer a un sector tradicional no necessàriament comporta una baixa productivitat. Són empreses que han fet el que calia fer per adaptar-se a un context de globalització. Ens calen empreses d’una determinada dimensió”. En aquesta línia, el degà de la facultat d’economia de la UV, Vicent Soler, va

apuntar que “calen estratègies noves per a ser competitius en una economia globalitzada”.

Aliances i exportacions. En la línia d’apostar per la innovació, el professor de geografia de la Universitat de València Josep Vicent Boira va fer una crida a “aplicar la variable territorial a les polítiques econòmiques”. Boira, un dels intel·lectuals que en l’última dècada més han teoritzat a propòsit de la necessitat de configurar grans euro-regions, va animar polítics i empresaris a “fixar-se en allò que fan fora”. Als Estats Units, va explicar, s’ha llançat un projecte per crear una xarxa nacional de *hubs* d’innovació basada en el teixit industrial ja existent. A parer de Boira, cal seguir aquest esquema, un model on, per sobre de les fronteres administratives, s’impulsen “regions funcionals a partir de les quals dissenyar polítiques demogràfiques, industrials, d’infraestructures...”.

L’altra gran pota sobre la qual ha de recolzar-se la recuperació és la del mercat exterior, un àmbit en què l’economia valenciana té una llarga experiència. “L’acusada baixada en la demanda interna ha provocat que l’alternativa estiga en l’exportació”, va explicar Rafael Beneyto. Tanmateix, aquest analista va aportar algunes dades preocupants que apunten a la pèrdua de capacitat exportadora de l’economia valenciana. Així, si el 2006 les exportacions havien representant el 18,9% del PIB del País Valencià, el 2011 representaven el 19,4%, una xifra molt minsa en comparació de l’increment d’aquest mateix indicador a nivell espanyol: d’un 18% a un 26%. “Hem perdut dinamisme exportador”, va lamentar Beneyto, qui ho va atribuir en part al fet que el 60% de les exportacions tinguen com a destinació una economia en recessió com la de la Unió Europea. “El comerç exterior pot ser el motor de la recuperació de la producció industrial i el creixement –va argumentar Beneyto–, però cal ampliar la base d’empreses exportadores i reduir el contingut importador de la producció interna”, és a dir, la importació de productes semimanufacturats o maquinària.

Violeta Tena